

Bilag 1 - Regnskabspraksis

Aarhus kommunes regnskabspraksis beskriver den gældende praksis for registreringerne af udgifter og indtægter i Aarhus Kommunes regnskab.

Regnskabspraksis for indregning og værdiansættelse af materielle og immaterielle aktiver samt hensatte forpligtelser

Aarhus Kommunes regnskab er generelt udarbejdet på grundlag af reglerne herfor fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, ligesom den bagvedliggende registrering er foretaget i kommunens økonomisystem på grundlag af reglerne om god bogføringsskik.

I relation til udarbejdelsen og opstillingen af Aarhus Kommunes udgiftsregnskab er der ikke afvigelser fra normal praksis vedrørende udarbejdelsen af sådanne regnskaber.

Som konsekvens af de ændrede regler i Budget- og Regnskabssystemer vedr. det omkostningsbaserede driftsregnskab, har Aarhus Kommune fra regnskab 2011 valgt ikke at udarbejde en resultatopgørelse, en pengestrømsopgørelse og en omregningstabel, der har til formål at forklare forskellen mellem det omkostningsbaserede og udgiftsbaserede resultat. Ligeledes har Aarhus Kommune fra regnskab 2011 valgt, at registrere ændringen i arbejdsskade, tjenestemandspensionen samt gæld vedrørende finansielt leasede aktiver som en korrektion direkte på balancen.

Generelle regler for registrering af aktiver

Økonomi- og Indenrigsministeriet har udmeldt generelle retningslinjer for, efter hvilke principper indregning af aktiver kan finde sted. På mange områder er der alene tale om vejledende rammer og anbefalinger. Aarhus Kommune har, i henhold til principper for god regnskabsskik, defineret de principper, der fra 1. januar 2007 skal lægges til grund ved den løbende registrering af værdien af kommunes aktiver.

Nedenstående regnskabspraksis fastlægger principperne for Aarhus Kommunes indregning og måling af de fysiske aktiver på alle kommunale områder.

Regnskabspraksis er udarbejdet med udgangspunkt i Økonomi- og Indenrigsministeriets regler i Budget- og Regnskabssystemet samt orienteringsskrivelser o. lign. Økonomi- og Indenrigsministeriets arbejder fortsat med fastlæggelsen af principper, hvorfor der senere kan fremkomme ændringer til denne regnskabspraksis.

Det påhviler de enkelte fagforvaltninger løbende at holde sig orienteret om forhold/ændringer af betydning for indregning og måling af materielle og immaterielle aktiver samt hensatte forpligtelser i "Budget- og Regnskabssystemet for kommuner".

Det påhviler de enkelte fagforvaltninger at indregning og måling af materielle og immaterielle aktiver i Aarhus Kommunes anlægskartotek samt hensatte forpligtelser på balancen følger Aarhus Kommunes regnskabspraksis på området, jf. Kasse- og Regnskabsregulativet. Fastlæggelse af regnskabspraksis er sket i samarbejde med revisionen.

Grundlæggende principper for regnskabsafleggelse

Aktiver skal værdiansættes med bruttoudgiften, således skal der i værdisætningen sikres, at f.eks. tilskud m.v. ikke modregnes i aktivernes værdi (det være sig f.eks. aktiver finansieret af eksterne forskningsmidler, fondsmidler mv.).

Det skal endvidere sikres, at indirekte omkostninger og ibrugtagningssudgifter mv. er tillagt anskaffelsesprisen.

Som hovedregel skal værdiansættelsen ske ekskl. moms. På enkelte områder bl.a. ældreboliger gælder særlige regler.

Hvis det ikke er muligt at fastlægge kostprisen, skal aktivet indregnes til genanskaffelsespris, branchestandardpris eller begrundet skøn.

Aktiveringsgrænser

Som følge af Økonomi - og Indenrigsministeriets regler i Budget- og Regnskabssystemet for kommuner skal aktiver med en levetid på 1 år eller derunder straksafskrives, og således ikke registreres i anlægskartoteket.

Klumpning af anlægsaktiver afskaffes fra regnskab 2011. Klumpede aktiver, som allerede er optaget på balancen fjernes ikke fra balancen, men udgår af balancen i takt med afskrivningerne.

Nye aktiver over 100.000 kr. optages i anlægskartoteket til anskaffelsessummen inkl. installationsomkostninger m.v., samt eventuelle indirekte omkostninger, herunder projektering, ledelse m.v.

Det er frivilligt at medtage aktiver til en værdi på mellem 50.000-100.000 kr. Aktiver til under 50.000 kr. må ikke optages i anlægskartoteket og statusbalancen.

Forbedringer på eksisterende aktiver som er registreret i anlægskartoteket, skal aktiveres, når forbedringen overstiger 100.000 kr. ud fra en vurdering af, om udgiften har medført en væsentlig forbedring af et aktiv, eller den har medført en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid (f.eks. bygningsrenoveringer, bygningsudvidelser).

Udgifter afholdt via KB-bevillinger og alm. anlægsbevillinger til genopretning skal optaget i anlægskartoteket i det omfang bevillingerne til den enkelte organisatoriske enhed overstiger 100.000 kr. og udgiften har medført en forbedring af aktivet eller en forlængelse af aktivets levetid.

Hvorvidt anskaffelsen skal aktiveres sammen med det pågældende aktiv afhænger af om tilgangens afskrivningsprofil afviger fra det oprindelige aktivs afskrivningsprofil.

Udgifter som har karakter af mindre reparationer, og som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, skal driftføres i regnskabet.

Opskrivninger og nedskrivninger

Der må som udgangspunkt ikke foretages opskrivning af anlægsaktiverne.

Hvis værdistigningen er permanent og opskrivningen kan foretages på et objektive grundlag, kan der undtagelsesvis foretages opskrivninger. Opskrivninger må udelukkende foretages af Borgmesterens afdeling.

Hvis et anlægsaktiv vurderes til at være væsentligt forringet i forhold til registreringerne i anlægskartoteket, skal der foretages nedskrivninger. Det kan f.eks. være i tilfælde af brand, anden materiel beskadigelse, konstatering af forurening på grunden hvor anlægget er opført eller ny lovgivning, der har gjort anlægget utidssvarende i forhold til det formål de er anvendt til. Der skal i givet tilfælde været tale om en varig forringelse af værdien.

Indregningstidspunkt

Aktiverne skal indregnes på anskaffelsestidspunktet.

Grunde og bygninger kan indregnes ved tinglyst foreløbigt skøde men skal indregnes senest ved anmærkningsfrit tinglyst skøde.

Afskrivninger

Afskrivningsgrundlaget skal være kostpris med fradrag af forventet scrapværdi (restværdi) efter afsluttet brugstid.

Aktiverne skal afskrives lineært over levetiden.

Grunde og igangværende materielle anlægsaktiver skal ikke afskrives.

Afskrivningerne frem til 31. december 2006 er fastholdt. Ændret regnskabspraksis fra 1. januar 2007 har alene fremtidig virkning for afskrivningerne. For bygninger, hvor der i henhold til tidligere regnskabspraksis, har været anvendt anden afskrivningsprofil end de fra 2007 gene-

relt gældende levetider, kan restværdien alternativt anvendes som afskrivningsgrundlag for den resterende skønnede levetid. Denne må dog ikke overstige gældende maksimale levetider.

Afskrivningsperioderne for de respektive anlægsaktiver for åbningsbalancen og den løbende registrering af materielle- og immaterielle aktiver fra 1. januar 2007 følger Budget- og Regnskabssystemer for kommuner, kapitel 8.

Afskrivningsperioder på forsyningsområdet er fastlagt så de svarer til den økonomiske levetid.

Selvejende institutioner med driftsoverenskomst

Selvejende institutioner er ifølge Økonomi - og Indenrigsministeriet omfattet af registreringen, og skal registreres på samme måde som kommunens egne ejendomme/aktiver.

Materielle anlægsaktiver herunder leasede aktiver

Scrapværdier

Der skal foretages registrering af scrapværdier på over 50.000 kr. i de tilfælde, hvor det vurderes, at den vil udgøre en væsentlig andel af den samlede anskaffelsespris, eller hvor der eksisterer en kontrakt med en aftale med en tredje part om overtagelse af aktivet efter en fastsat periode.

Negative scrapværdier, hvilket vil sige udgifter til bortskaffelse/reetablering, skal registreres i anlægskartoteket som en noteoplysning.

Leasede aktiver

Leasingkontrakter vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor Aarhus Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing) skal registreres.

Leasingkontrakterne skal indregnes til kostprisen, der måles som nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Minimumsleasingydelse svarer, som hovedregel, til de fremtidige leasingydelser, som Aarhus Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf skal der anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, såfremt denne har været tilgængelig. Har den interne rente ikke været tilgængelig, anvendes Aarhus Kommunes lånerente.

Leasede aktiver med anskaffelsespriser over 100.000 kr. registreres i anlægskartoteket.

Hvis aktiver lejes af et andet forvaltningsområde, skal aktivet registreres hos ejeren.

En række leasingkontrakter for hjemmeplejen indeholder et meget stort antal aktiver (hjemmeplejebilerne). Disse leasede aktiver med anskaffelsespriser over 100.000 kr. er registeret samlet i anlægskartoteket.

Det skal bemærkes, at finansielt leasede aktiver skal afskrives i overensstemmelse med levetiden på den pågældende type af aktiv (og ikke efter leasingperiodens længde).

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse skal indregnes i balancen som gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger anskaffet før 1999 skal værdiansættes til den seneste offentlige ejendomsvurdering før 1. januar 2004 dvs. pr. 1. oktober 2003. Grundværdien skal udskilles fra den offentlige ejendomsværdi for at tilvejebringe den faktiske ejendomsværdi og dermed også grundlaget for ned samt opskrivninger af ejendommen.

Grunde og bygninger anskaffet efter 1. januar 1999 skal værdiansættes til kostpris (købspris eller værdien i kommunens anlægsregnskaber).

Grunde og bygninger skal aktiveres uden hensyn til straksafskrivningsgrænsen til sikring af fuldstændigheden, samt ud fra en betragtning om, at de generelt er købt til anvendelse for "produktion" og derfor er del af et større anlæg.

Infrastrukturelle og ikke-operative aktiver

Infrastrukturelle aktiver (veje, broer mv.) og ikke-operative aktiver (arealer anskaffet til rekreative, naturbeskyttelses- eller genopretningsformål) kan men skal ikke registreres. Såfremt infrastrukturelle aktiver registreres skal de værdiansættes til kr. 0.

Tekniske anlæg, inventar mv.

For bygninger opført eller anskaffet før 1. januar 2004 kan tekniske anlæg medtages i bygningernes værdi og afskrives over den forventede restlevetid for bygningerne, jf. Økonomi - og Indenrigsministeriets retningslinjer til åbningsbalancen 2004. Det drejer sig om installationer vedr. varme, el, klima- og ventilationsanlæg, elevatorer mv.

For bygninger opført eller anskaffet efter 1. januar 2004 skal tekniske anlæg udskilles og optages særskilt i anlægskartoteket. Disse anlæg skal afskrives særskilt over levetiden.

Indretning af lejede lokaler

Indretning af lejede lokal omfatter lokalefaciliteter, hvor Aarhus Kommune selv har foretaget særlig indretning af de lejede lokaler og afholdt udgiften.

Indretning af lejede lokaler omfatter udgifter, som relaterer sig til nagelfast indretning, der tilgodeser Aarhus Kommunes særlige behov.

Indretning af lejede lokal skal optages i anlægskartoteket for indretning afholdt efter 1. januar 2007.

Inventarudgifter i lejede bygninger/lokaler følger samme regler som gælder for inventar i egne bygninger/lokaler.

Aktiver, der er indkøbt brugt

Aktiver som f.eks. maskiner og motorkøretøjer, der er indkøbt brugt, skal værdisættes til brugtprisen (dvs. fakturaprisen), og afskrives over den resterende fastsatte levetid.

Igangværende materielle anlægsaktiver

Igangværende materielle anlægsaktiver skal måles og indregnes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Igangværende materielle anlægsaktiver overføres til relevant anlægskategori på ibrugtagningstidspunktet dog senest ved byrådets godkendelse af anlægsregnskabet.

Kunst og aktiver af kulturel- eller historisk karakter

Kunst og aktiver af kulturel- eller historisk karakter af betydelig værdi skal indregnes med 0 kr., da værdien vanskeligt kan opgøres pålideligt.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver kan være såvel erhvervede mod vederlag som internt oparbejdede. Typisk vil der være tale om udviklingsomkostninger f. eks investering i systemudvikling eller visse softwareudgifter.

Aarhus Kommune har fra 2007 valgt ikke at aktivere og afskrive interne oparbejdede immaterielle aktiver ud fra den betragtning, at interne oparbejdede immaterielle aktiver vanskeligt kan opgøres pålideligt. Interne oparbejdede immaterielle aktiver optaget i anlægskartoteket før 1. januar 2007 skal afskrives ud fra hensynet om dels stringens i registreringen og dels en bedre tilrettelæggelse af arbejdsgange.

Immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag er obligatorisk at optage i anlægskartoteket. Disse skal måles til kostpris.

Omsætningsaktiver

Alle varebeholdninger (produktions-, beredskabs- og omkostningslagre), hvor den samlede kostpris tillagt eventuelle forarbejdningsomkostninger og andre omkostninger overstiger 1 mio. kr. opgjort på balancetidspunktet, skal indregnes. Varebeholdninger omfatter i den sammenhæng varekategorier, der registreres på samme funktion.

Lagerværdien kan styres efter en vejet gennemsnitspris på lagerbeholdningen eller FIFO princippet.

Varebeholdninger, hvor den samlede kostpris er over 100.000 kr. og under 1 mio. kr. skal indregnes, såfremt der sker væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år, og en periodisering således giver et mere retvisende billede af de forbrugte ressourcer.

Grunde og bygninger til videresalg skal registreres. Grunde og bygninger skal måles til kostpris/forventet salgspris eller nettorealiseringsværdien, hvor denne er lavere.

Afgørende for, hvornår en bygning eller en grund er et anlægsaktiv eller et omsætningsaktiv, er formålet med at eje aktivet. Aktivet skifter status fra det øjeblik, der er truffet beslutning om et salg, og aktivet ikke længere anvendes direkte i serviceproduktionen.

Andre aktiver til salg skal optages som omsætningsaktiver.

Hensatte forpligtelser m.v.

Hensatte forpligtelser er opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele.

Som eksempel på hensatte forpligtelser kan der peges på tjenestemandspensioner, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i medfør af den sociale lovgivning, boliglovgivning mv. eller vej- og kloaklån. Øvrige kommunale hensatte forpligtelser kan f.eks. være forpligtelser afledt af en retssag, erstatningskrav, miljøforurening, fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelse mv.

Det er obligatorisk at indregne hensatte forpligtelser, der enkeltvis overstiger 100.000 kr. i balancen fra regnskab 2008. Hensatte forpligtelser skal indregnes som det bedste skøn over de omkostninger, der på balancedagen er nødvendige for at afvikle forpligtelsen

Hensatte forpligtelser kan indregnes i balancen når:

- Kommunen på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og
- Det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og
- Der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen

Hvis en forpligtelse ikke kan opgøres med tilstrækkelig pålidelighed, og det ikke er sandsynligt, at afviklingen vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, bør den ikke indregnes som hensat forpligtelse men i stedet optages på kommunens fortegnelse over eventualforpligtelser.

Tjenestemandspensionsforpligtelsen opgøres med virkning fra regnskab 2007 på baggrund af forudsætninger om en pensionsalder på 62 år samt et renteniveau på 2 pct. Per den 31. december 2011 er der foretaget en aktuarmæssig opgørelse af den ikke afdækkede pensionsforpligtelse. Herefter skal pensionsforpligtelsen som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år.

Aarhus kommune har i henhold til gældende regler fået udarbejdet en aktuaropgørelse over kommunens arbejdsskedeforpligtelse pr. 31. december 2016. Aarhus Kommune har ændret praksis, hvormed arbejdsskedeforpligtelsen er opgjort svarende til aktuaropgørelsen, således at den beskriver hvad kommunen forventeligt skylder på skader, der er indtrådt frem til opgørelsesdag.